

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: boerderij met woning	Gemeentelijk monument
Plaats: Zandhuizen	Huidige functie: boerderij met woning	Karakteristiek pand
Adres: Zandhuizerweg 39	MIP-code: FR-WES-21 Kadaster: NWD O 827	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de Zandhuizerweg, een slingerende weg het dorp uit richting het oosten
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		karakteristiek door detaillering, (woonhuis met schuur)
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		beeldbepalend in de omgeving door formaat en ligging in landelijk gebied
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		woonhuis: 1 bouwlaag en verdieping onder samengesteld zadeldak schuur onder schilddak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengesteld volume van woonhuis, traditionele schuur: woonhuis op nagenoeg vierkant grondplan en schuur op rechthoekige plattegrond.
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		groot woonhuis met relatief kleine schuur.
specifieke kenmerken in de vormbehandeling		■	kantige vormen; te herkennen in de portiek, de erker, de topgevels (punt) van het woonhuis, de recht gesloten vensters met roedeverdeling, maar ook in de baksteen decoraties, zoals de uitkragende rollaag welke als latei fungeert boven de portiek van de entree, en de uitkragende rollaag onder de gootlijst als fries in een kroonlijst. In schril contrast hiermee staat het ronde venster in de zijgevel van het woonhuis, dit is typerend voor de bouwstijl (overgangsstijl tussen traditioneel bouwen en het expressionisme)
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		frontgevel duidelijk gelegen naar de weg en met entree hierin, goed zichtbaar vanaf weg
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning in de gevel, door bakstenen rollaag op zo'n 1,5 meter hoogte in de gevel. Ook in gevels schuur is rollaag aanwezig. De geglazuurde bakstenen lijsten onder de goot en boven de vensters.
gehalte van de gevelcompositie	■		asymmetrische gevel, centraal de entree geplaatst in het hoofdvolume van het woonhuis, links daarvan is een puntige topgevel met een erker waarin drietal vensters zijn geplaatst, hierboven is een Frans balkon met houten hekwerk en dubbele openslaande deuren; aan de rechterkant van de entree is een dakkapel geplaatst.
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk met platte voeg, kruispan op het dak, houten kozijnen, geglazuurd bakstenen raamdorpels. Schuur halfsteens verband en gegolfde Friese pan
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		roodbruine baksteen, bruine pan, witte kozijnen met groene ramen, gekleurd glas Schuur grone deuren, bruinrode baksteen en natuurrode pannen
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	vensters, entree, gekleurd glas in de bovenlichten, baksteen decoraties, dakkapellen, schoorstenen, schuurdeuren, raamdorpels
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid		■	dakpan, vensters, schoorsteenpijpen
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Zandhuizen
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		overgangsarchitectuur (vernieuwingsstijl)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde zijn in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		de oorspronkelijke functie
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20
	relevant: als het aspect concreet in beeld is.		specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1918

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

karakteristiek type

kunststof uilebord en goten van de schuur doen iets afbreuk aan authenticiteit.

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Zandhuizen
Adres: Zandhuizerweg 39

Oorspr. functie: boerderij (villa (KHR))
Huidige functie: boerderij
MIP-code: FR-WES-21 Kadaster: NWD O 827

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

Tussen 1915 en 1920 zijn er in de gemeente vrij veel woningen en bedrijfspanden opgetrokken in vernieuwingsstijl. Zo zijn de dorpsschooltjes met hun schoolmeesterswoningen daar een goed voorbeeld van. Ook deze boerderij, gebouwd in 1918, is daar een voorbeeld van.

Deze boerderij is echter uniek ten opzichte van de andere panden in de gemeente door de luxe in zowel het gebruik van de materialen, als de vormtaal gebruikt voor de samenstelling van de bouwvolumes en de gevelcompositie.

Boerderijen gebouwd rond 1920 worden veelal gebouwd als 'blokje' of als 'gelede bouw'. Deze boerderij is gebouwd als schuur met woonhuis, waarbij opmerkelijk is dat de schuur in verhouding met de woning klein is.

De frontgevel met het entree erin duidelijk gericht op de weg en met de kleurstelling en vormgeving van de boerderij, springt deze direct in het oog vanaf de openbare weg.

Het woonhuis is gebouwd op nagenoeg vierkant grondplan als één bouwlaag met verdieping onder een samengesteld kap met twee topgevels en diverse dakschilden. De schuur is gebouwd als één bouwlaag onder een schilddak op eveneens nagenoeg vierkant grondplan.

De vormtaal van de woning is hoekig, te herkennen aan de portiek, de erker en de topgevels van het woonhuis. De entree is centraal in de voorgevel, in een portiek, gelegen. Rechts van de entree zit een driedelig raamvenster met boven- en onderramen. Boven dit venster is een dakkapel gesitueerd in dezelfde breedte. Links van de entree is de erker met drie zelfstandige raamvensters aanwezig. De erker is tevens het balkon van de verdieping die bereikbaar is via de dubbele deuren in de topgevel.

De linker zijgevel is voorzien van een enkel en een dubbel raamvenster. Boven het dubbele raamvenster is een dakkapel gesitueerd. De

rechter zijgevel bezit drie raamvensters en een deurkozijn met kalf en bovenraam. In de topgevel is een driedelig rond venster aangebracht. Alle bovenramen zijn voorzien van een roedenverdeling en gekleurd glas. Aan de onderzijde van de vensters is een raamdorpel van geglazuurde baksteen aanwezig aan de bovenzijde een steens rollaag.

De woning is opgetrokken in met bruinrode baksteen in kruisverband metselwerk met platvol voegwerk. Baksteen decoraties als de uitkragende profielsteen onder de gootlijst geven de gevel een verzorgd karakter. Op het dak ligt een verglaasde bruine kruispan. Onder de kap zit een houten bakgoot op geprofileerde klossen. De betimmering loopt door als dakoverstek van de topgevels.

De schuur is opgetrokken met bruinrode baksteen in halfsteens metselverband. De schuur is voorzien van stalen stalraampjes met verschillende roedenverdeling en gesloten loopdeuren. De baanderdeuren zijn in de voorgevel gesitueerd. Op de kap liggen natuurrode gegolfde Friese pannen.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

De staat van het pand is voor zover waarneembaar goed. De uileborden en goten van de schuur zijn van kunststof.

Motivatie:

Het boerderij met woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de situering langs de Zandhuizerweg;
- de esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- de architectonische gaafheid van het exterieur en decoraties;
- de functie / ontwikkeling in relatie met de architectuur;

